

Heroin z českých makovic

13.9.2024 - Lucie Šmoldasová | Policie ČR

Stejně jako v minulých letech, i letos v létě policie zaznamenala několik případů, kdy lidé kempovali na makových polích a sklízeli úrodu, aby vyrobili takzvané „očko“. Látka, vytvořená v domácích podmínkách, se svými účinky podobá heroinu. Uživatelům většinou slouží k zahnání krize, někdy bohužel vede až ke smrtelnému předávkování.

Česká republika je nejvýznamnějším světovým producentem potravinářského máku a jeho druhým největším vývozcem na světě. K nelegální výrobě heroinu dováženého ze zahraničí slouží jiné odrůdy, obsahující násobně vyšší podíl morfinanových alkaloidů, ty se ale na českých polích prakticky nenachází. K výrobě takzvaného „očka“ je však toxikomansky zneužíván i lokální mák setý.

Výrobci drog „očko“ získávají ze sušené makové tekutiny nebo sušiny makovic, které se také říká maková sláma nebo makovina. Existuje více výrobních postupů, výroba trvá několik hodin.

Jednou z metod je například příprava takzvaného „kompotu“ nebo „polského heroinu“ z makové tekutiny nebo samotných makových tobolek. Látka má podobné účinky jako heroin, ale výrazně nižší kvalitu. „Kompot“ uživatelům slouží především k zahnání krize.

Obsah morfinu a kodeinu v odrůdách potravinového máku pěstovaných v České republice se pohybuje v průměru okolo 5,6 mg/kg, evropská norma stanovuje 20 mg/kg těchto látek na semeni. Chemickou úpravou dokáží pachatelé vytěžit až 80% z tohoto množství.

S několika případy, kdy lidé kempují na polích a sklízí makovou úrodu, se policie setkává každý rok, především v Praze a Středočeském kraji. Pachatelé stanují u polí a ničí je, což může být řešeno jako přestupek proti majetku, v horším případě během letních měsíců sklízí úrodu a v zimě drogu vyrábějí a distribuují. Pachatelé jsou často uživatelé, kteří byli za obdobnou trestnou činnost trestně stíháni již v minulosti. Jejich motivací v těchto případech nebývá zisk, ale spíše potřeba rychle zahnat abstinenční příznaky a zajistit drogu lidem z komunity. Od roku 2018 policie registruje 20 odhalených nelegálních laboratoří na výrobu opioidů. Prekurzorem jsou léčiva (obsahující konkrétní druhy opioidů) nebo makovina.

Policisté z Obvodního ředitelství policie Praha I vloni řešili případ, při kterém zajistili 210,98 kg makoviny s obsahem 1026,66 g netto morfinu báze. Z takového množství by bylo možné vyrobit přibližně 800 gramů heroinu o čistotě 80%.

I letos se policie setkala s několika případy trestné činnosti tohoto typu. V Praze se letos rostlinné alkaloidy pocházející z makovic vyskytly u třech případů fatálních intoxikací. Při sekání makového pole ve Středočeském kraji bylo nalezeno mrtvé tělo muže, který dlouhodobě užíval opioidy. Cizí zavinění nebylo zjištěno, muž měl u sebe náčiní k aplikaci drog.

Za výrobu „očka“ pachatelům hrozí jeden rok až pět let odnětí svobody nebo peněžitý trest, při vyšším množství nebo distribuci být tresty vyšší.

Temná a světlá stránka máku

Národní protidrogová centrála SKPV PČR ve spolupráci se společnostmi Český modrý mák z.s. a Agritec Plant Research s.r.o. pořádá v Národním zemědělském muzeu v Praze výstavu na téma Mák-konopí-drogy, pomocníci a svůdci lidstva.

Hlavní vernisáž s doprovodným programem proběhne 17. 10. 2024 od 9 do 17 hodin, výstava se bude konat od října do prosince roku 2024.

Nabídne fascinující pohled na svět máku nebo konopí jako potraviny či technické plodiny. Zavede vás do světa dalších rostlin a hub, jako jsou kokainovník, *Mitragyna speciosa* (kratom), Tabák, Chvojník nebo lysohlávky. Všechny tyto rostliny mají své legální, ale mnohdy také nelegální využití.

<https://www.policie.cz/clanek/heroin-z-ceskych-makovic.aspx>